

TILLSYNS- OCH
FÖRESKRIFTSRÅDET

Marie Eriksson
Tel: 08-698 1149
Marie.eriksson
@naturvardsverket.se

PROTOKOLL
2007-12-04 Dnr 117-7530-07 ToFR

Protokoll från Tillsyns- och föreskriftsrådets möte den 4 december 2007

Närvarande

Rådet

Martin Eriksson, Naturvårdsverket (ordförande); Eric Danell, Generalläkaren; Marie Becker, Socialstyrelsen; Else-Marie Mejersjö, Jordbruksverket; Taina Bäckström, SSI; Ann-Sofie Eriksson, Sveriges Kommuner och Landsting (tom punkt 10); Annelie Johansson, Länsstyrelsen Jönköping; Anders Granat, Länsstyrelsen Gotland (from punkt 4); Gunnar Guzikowski, Läkemedelsverket; Barbro Sillrén, Kemikalieinspektionen; Peter Brådenmark, Livsmedelsverket; Lena Callermo, Naturvårdsverket (punkt 1-8)

Övriga

Kristina Hedfors, Karlstads kommun; Joakim Brandberg, Läkemedelsverket; Elisabet Höglund, Naturvårdsverket (punkt 1-8); Monika Magnusson, Naturvårdsverket (punkt 1-8); Judith Melin, Åsa Wiklund Fredström och Peter Sörngård, Reachutredningen (punkt 10); Tom Hedlund, Kitty Victor, Liisa Bällås och Marie Eriksson, ToFR-kansliet

1. Mötets öppnande

Martin Eriksson hälsade välkommen och förklarade mötet öppnat. *Eric Danell* kommer att sluta som ledamot då han går i pension i början av nästa år. Han avtackades under mötet med blommor. *Tom Hedlund* presenterades. Han är ny chef för ToFR-kansliet.

2. Fastställande av dagordning

Punkt 11 med information från Miljödepartementet utgick på grund av sjukdom. Dagordningen godkändes med denna ändring.

3. Val av justerare

Till protokollsjusterare valdes *Eric Danell*.

4. Rapport från den interna utvärderingsgruppen

Else-Marie Mejersjö redogjorde för resultatet från den interna utvärderingen av Rådets verksamhet 2007, enligt den med handlingarna utskickade slutrapporten. Den interna utvärderingsgruppen konstaterar att Rådet och dess kansli i huvudsak genomfört årets planerade arbete och nått en tillfredsställande grad av måluppfyllelse. Utvärderingsgruppen föreslår att arbetet med strategiska frågor ska utvecklas vidare under nästa år.

Diskussion följde framförallt kring begreppet strategiska frågor. Bland annat vad strategiska frågor är, vilka typer av frågor det rör sig om, vilket behov och syfte och hur de fångas upp.

Ledamöterna lämnade bland annat följande synpunkter:

- Det saknas långsiktighet. Vi bör diskutera vad vi vill med tillsynen.
- Vi kan lyfta upp ett antal frågor och diskutera dessa strategiskt och väldigt konkret. Detta bör tas upp på internatet i maj 2008.
- En del viktiga frågor kan läggas in i inriktningsdokumentet.

Martin Eriksson konstaterade att det har varit en bra intern utvärdering med bra slutsatser om framtida utveckling av Rådets arbete. En kombination av resultatet från den interna utvärderingen och den externa utvärderingen ger ett bra underlag som kan hanteras till exempel på Rådets internatmöte 2008. Vidare informerade *Martin E* om att det inte blir aktuellt att utveckla Rådets webbportal 2008 utan snarare under 2009. Han kommer att planera för att det finns medel att genomföra projektet då.

Rådet beslutade att

- godkänna den interna utvärderingsrapporten

5. Slutrapport från den externa utvärderingen av Rådets verksamhet

Martin E påpekade att han som beställare har godkänt rapporten. Den externa utvärderaren Jenny Oltner presenterade resultatet från utvärderingen av Rådets verksamhet på Rådsmötet i september. Nu efterfrågade *Martin E* Rådets synpunkter och reflektioner på utvärderingsresultatet och hur det ska hanteras.

Rådet diskuterade huruvida man själv ska ansvara för att forma sitt uppdrag eller om man ska gå till regeringen och begära förtydliganden av uppdraget. Merparten av ledamöterna förespråkade eget ansvar. Vidare uttrycktes stöd för att arbeta vidare med alla de tre slutsatserna i utvärderingsrapporten. Slutligen instämde man i konstaterandena att det är bra att Rådet finns, att det är positivt med den stora gruppen av deltagande myndigheter och att det är bra att beredningsgruppen finns.

Ledamöterna framförde även följande synpunkter och reflektioner:

- Rådet borde göra en kraftsamling kring de problem som finns med både i den här och förra utvärderingen
- Rådet behöver externt stöd och hjälp med att utveckla verksamheten
- Det finns diskrepans mellan Rådets ambitioner och det som uträttas
- Rapporten innehåller dubbeltydigheter t.ex. mycket av det som rådet gör uppskattas men det är inte tillräckligt bra produkter?
- Förvånad över att Rådet är så välkänt och uppskattat hos våra målgrupper. Det är bra att det är så och kanske viktigare än att Rådet själv är nöjt.
- Utifrån upplevs att det kommer bra produkter från Rådet. Jag är lite stolt över att sitta i Rådet.

Rådet beslutade att

- lämna en samordnad kommentar enligt följande: "Rådet har diskuterat resultatet och ska ta initiativ för att arbeta vidare med alla de tre slutsatserna som lämnas i rapporten. Detta arbete kommer att tas upp som huvudfråga på Rådets internatmöte 2008"
- sätta in kommentaren i rapportens förord och på Rådets webbplats i samband med att rapporten publiceras

6. Omhändertagande av resultatet från utvärderingen av tillsynsvägledning

Lena Callermo redogjorde för slutsatserna och förslagen från Rådets omhändertagande seminarium den 9 november, enligt de med handlingarna utskickade anteckningarna. Rådet gick igenom och tog ställning till förslag och rekommendationer slutsats för slutsats. Rådet bestämde att vissa ändringar i texten under slutsatserna 1,2 och 4 skulle protokollföras.

Rådet beslutade att

- godta slutsatserna med förslag och rekommendationer från Rådets omhändertagande seminarium den 9 november med tillägg av följande ändringar bestämda på dagens möte:

Under slutsats 1

- Lägga till ett förbättringsförslag, att *Rådet samlar de tillsynsvägledningsplaner som finns och lägger ut dessa på webbplatsen www.tofr.info*

Under slutsats 2

- Texten om TVL i samverkan ändras till *"TVL i samverkan t.ex. Miljösamverkan Sverige (MSS) ska tas upp och diskuteras på ett kommande Rådsmöte"*
- Texten om var kommunerna ska hitta kompetens ändras till *"Rådet fortsätter att bidra till kompetensutveckling"*

Under slutsats 4

- *Slutsatserna när det gäller överprövningsfrågan bör ingå i den korta sammanfattningen av utvärderingen som föreslås till länsledningarna och de kommunala nämnderna och ledningarna*

- dokumentationen från seminariet den 9 november och Rådsmötet den 4 december ska inte ligga i slutrapporten. Istället ska en text sättas in i slutrapportens förord att Rådet har tagit ställning till utvärderingen av tillsynsvägledning och att dokumentationen från seminariet och Rådsmötet finns att tillgå, se **bilaga 1** till protokollet.

7. Naturvårdsverkets förslag till Miljödepartementet

Lena Callermo informerade om det förslag som Naturvårdsverket har lämnat in till Miljödepartementet. För cirka ett och ett halvt år sedan kallade Naturvårdsverket samman en liten grupp avsedd för att diskutera strategiska frågor i miljötillsynen inom Naturvårdsverkets ansvarsområde. Bakgrunden var att det behövdes en rollfördelning dels på grund av Naturvårdsverkets gemensamma tillsynsansvar med länsstyrelserna dels på grund av det egna breda tillsynsansvaret. Den strategiska gruppen träffades fyra gånger och tog fram det aktuella förslaget med synpunkter som lämnades in till Miljödepartementet inför arbetet med regleringsbrevet. Förslaget handlar främst om regional miljösamverkan men även om utveckling av ToFR. Bland annat föreslogs att ställa högre krav på samverkan mellan de fyra myndigheterna i "kärngruppen" (Naturvårdsverket, Kemikalieinspektionen, Jordbruksverket och Socialstyrelsen) genom att skriva in samverkan i myndigheternas instruktioner.

Eric Danell påpekade att Naturvårdsverkets ej föreslagit Generalläkarens medverkan i den kärna som bör bildas inom ToFR. Som följd av Generalläkarens representation i ToFR:s beredningsgrupp, liksom kommuners och länsstyrelser representation, framförde Eric Danell synpunkten att, om nämnd kärna kommer till stånd, även Generalläkaren i egenskap av central operativ tillsynsmyndighet bör vara representerad.

Vid den efterföljande diskussionen framfördes med eftertryck att de utpekade myndigheterna i "kärngruppen" borde ha fått kännedom om förslaget, att frågan om utveckling av Rådet borde

diskuterats i Rådet och att man bör få en bild av vilka diskussioner som förs om Rådet. Vidare framkom att länsstyrelserna men inte de utpekade myndigheterna i "kärngruppen" har fått ändringar i sina regleringsbrev/instruktioner i linje med Naturvårdsverkets förslag.

8. Tema: Statistik om miljöbalkens tillämpning

Monika Magnusson, informerade om Naturvårdsverkets projekt om officiell statistik om miljöbalkens tillämpning, med utgångspunkt från utdelade åhörarkopior på OH-bilder. Naturvårdsverkets uppdrag om officiell statistik gäller hela miljöbalken inte bara det egna ansvarsområdet. Det finns många myndigheter som tillämpar miljöbalken och frågan är om det finns gemensamma behov av data. Projektet pågår 2006-2008 och just nu pågår en användaranalys med kartläggning av behov och uppgifter. Naturvårdsverkets kriterier för officiell statistik är: begränsad och långsiktig; kan vara en del av miljömålsuppföljningen; indikatorer; kan vara en del av internationell rapportering samt bestämd frekvens och Sverige som helhet.

9. Förslag till avsiktsförklaring kring uppföljning och utvärdering av miljöbalkstillsynen

Marie Becker presenterade kortfattat förslaget till avsiktsförklaring. Beredningsgruppens synpunkter är inarbetade i förslaget. Avsiktsförklaringen är avsedd som ett ställningstagande vad som är viktigt kring uppföljning och utvärdering. *Marie B* efterfrågade nu Rådets synpunkter på avsiktsförklaringen.

Ledamöterna lämnade följande synpunkter:

- Detta är också i hög grad riktat till länsstyrelserna och borde synkroniseras med kort versionen av Faugerts utvärdering så att det blir samordnad information till länsstyrelserna.
- Vad är syftet med avsiktsförklaringen? Är det att trycka på? Stötta? Det är bra om syftet med avsiktsförklaringen finns beskrivet.
- Tredje stycket bör lyftas fram och sättas högst upp.
- Avsiktsförklaringen bör kompletteras med "Rådet anser att: i punktform..."
- Hur lär vi oss av uppföljning och utvärdering? Den delen bör uttryckas på något sätt t.ex. Rådet är ett forum som aktivt kommer att använda resultatet från u/u.
- Naturvårdsverket lämnade sina synpunkter på förslaget skriftligt

Ytterligare synpunkter och förslag kan lämnas till *Marie Becker*, som kommer att presentera ett bearbetat förslag till avsiktsförklaring på Rådets februarimöte 2008.

10. Översyn av svensk kemikalielagstiftning med anledning av REACH

Utredaren *Judith Melin* inledde med att informera om läget i utredningen. De är nu i mitten av utredningen. Delbetänkandet är färdigt och det pågår just nu en fas med faktainsamling kring tillsynsorganisationen och avgifter. Faktainsamlingen pågår tills januari/februari. Utredningen gör också besök hos regioner, branschorganisationer och centrala myndigheter. Utredningen har en egen webbsida <http://www.sou.gov.se/reach/>, där det finns material kring utredningen.

Med utgångspunkt från uppgifter från insamlad statistik över kemikalielltillsyn efterfrågade *Judith Melin* feedback från Rådet om utredningen har hamnat rätt. Diskussionen utgick från tre frågeställningar: Är det bra eller dålig balans mellan tillsyn längre ut i hanteringsleden respektive högre upp? För- och nackdelar med integrerad kemikalielltillsyn? Samordning och strategisk styrning, ja eller nej?

Ledamöterna lämnade bland annat följande synpunkter på de två första frågeställningarna:

- Om kapitel 14 ska redovisas bör Läkemedelsverket finnas med. Allt som vi har är dock inte Reach tillsyn. Läkemedelsverkets produktregister omfattar 700 företag och 29000 produkter. Det finansierar Läkemedelsverkets tillsyn.

- Hela kemikalieområdet är ett strukturellt problem. Teori och praktik stämmer inte överens. Integrerad kemikalietillsyn, att ansvarig myndighet tittar på alltihop är att föredra.
- Man får inte glömma tillsyn på de företag som sitter på kontor och enbart säljer produkter som sedan skickas direkt
- Vi på kommunen tittar på hantering/utsläpp men även på säkerhetsdatablad och utsättande av produkter etc.
- Det är ett bekymmer var företagen befinner sig till exempel webbförsäljning. Man hittar inte den som är ansvarig för produkten. E-handel är ett problem tycker både KemI och Läkemedelverket.
- Samverkan är viktig. Att hålla ihop det objektsvis är också viktigt. Kompetens behövs hur man än gör.

På den tredje frågeställningen lämnades följande synpunkter:

- Vilket utrymme finns för prioriteringar?
- Rådet har pratat om tillsynsvägledning, att prioritera vad som är väsentligt i planer
- I Jönköpings län efterfrågar våra kommuner öronmärkta pengar från staten
- Samordning behövs på central nivå. Tror på att en myndighet utpekas i instruktionen att ha det övergripande ansvaret för samverkan
- Måste man inte föra in EU-aspekter i tillsynsorganisationen?

Rådets projekt om strukturella problem i tillsynen har beröringspunkter med Reachutredningen. Projektledaren *Annelie Johansson* kommer därför att ta kontakt med utredningen i början av 2008.

11. a) *Marie Eriksson* rapporterade kortfattat från träffen i TVL-nätverket med utgångspunkt från de med handlingarna till Rådsmötet utskickade anteckningarna. Det var fler deltagare från de centrala verken den här gången. Träffen var uppbyggd på erfarenhetsutbyte kring bland annat tillsynsvägledning om ändringarna i FMH bilagan och kring metoder för tillsynsvägledning. Miljösamverkan Sverige presenterade idéer på en modell/process för gemensam planeringscykel för tillsynsvägledning. Gemensam för både länsstyrelser och centrala verk.

11. b) *Annelie Johansson* informerade om att arbetsgruppen om strukturella problem inom tillsynen har väntat med att bestämma ett nytt möte i avvaktan på att myndigheterna ska skicka in sina kompletteringar till arbetsgruppen. Inkomna uppgifter ska sedan sammanställas och med hjälp av sammanställningen behandlar arbetsgruppen problembilden. Emma Johansson från Skogsstyrelsen har bytt arbete och deltar därför inte längre i arbetsgruppen.

11. c) *Liisa Bjällås* rapporterade från de Reach-seminarier som Rådets kansli har arrangerat tillsammans med Kemikalieinspektionen och länsstyrelser på åtta platser i landet. Ca 600 personer har deltagit på seminarierna. Deltagarna kommer i huvudsak från kommuner och länsstyrelser men även från Generalläkaren, andra verk, miljöpolis, miljöåklagare och miljödomstolar. Ungefär 400 personer har lämnat seminarieutvärdering. Av dessa är omkring 350 personer nöjda, 2 missnöjda och resten varken/eller. Deltagarna är mest nöjda med föreläsarna och seminariematerialet. De tycker sämst om att tillsynsansvaret ännu inte är klart.

12. Utkast till årsredovisning 2007

Ett utkast till årsredovisning skickades ut tillsammans med handlingarna till Rådsmötet. Ledamöterna påpekade att texten i årsredovisningen behöver kvalitetsgranskas. Förslagsvis kan en länk till rapporten om utvärderingen av tillsynsvägledning läggas in i den löpande texten om resultaten av årets verksamhet.

Rådet beslutade att

- resultatet från den interna utvärderingen ska inarbetas i årsredovisningens text
- rapporten från den externa utvärderingen tillsammans med Rådets kommentar ska bifogas årsredovisningen

13. Val av intern utvärderingsgrupp 2008

Till intern utvärderingsgrupp 2008 valdes Ann-Sofie Eriksson, Taina Bäckström, Barbro Sillrén och Annelie Johansson.

14. Mötesdagar 2008 för Rådet

Rådet beslutade att

- hålla Rådsmöten på följande mötesdagar 2008: 20 februari, 27-28 maj (på Gotland), 24 september och 3 december

15 a) Information från Ledamöterna

Se den inlämnade skriftliga informationen från Naturvårdsverket i **bilaga 2** till protokollet.

Marie Becker meddelade att hon ska vara tjänstledig från Socialstyrelsen ett halvår för att arbeta på Miljödepartementet. *Margareta Palmquist* adjungeras.

Peter Brådenmark informerade om att Livsmedelsverket tillsammans med branschen ska utarbeta branschriktlinjer för material som kommer i kontakt med livsmedel.

15 b) Information från kansliet

Ett utkast till aktivitetsplan 2008 för kansliet skickades ut tillsammans med handlingarna till Rådsmötet.

Ledamöterna lämnade följande synpunkter:

- Lägg in prioriteringar i inriktningsdokumentet
- Lägg in aktiviteten att hålla en workshop kring u/u under området uppföljning/utvärdering
- Lägg in aktiviteten att samla TVL-planer och lägga ut dessa på Rådets webbplats

Martin Eriksson sammanfattade hur kansliets aktivitetsplan ska hanteras. Med utgångspunkt från de synpunkter och beslut som Rådet lämnat på dagens möte revideras aktivitetsplanen. Den reviderade versionen skickas sedan ut till ledamöterna omkring jul. Ledamöterna har sedan ca 14 dagar på sig att lämna ytterligare synpunkter på aktivitetsplanen innan Martin fastställer den.

16. Mötets avslutande

Martin Eriksson tackade deltagarna och önskade God Jul. Mötet avslutades

Vid protokollet

Marie Eriksson
Marie Eriksson

Martin Eriksson
Martin Eriksson
(ordförande)

Eric Danell
Eric Danell
(protokolljusterare)

Underskrivet 2007-12-17

TILLSYNS- OCH
FÖRESKRIFTSRÅDET

Marie Eriksson
Tel: 08-698 11 49
marie.eriksson
@naturvardsverket.se

PROTOKOLLSBILAGA 1
2007-12-04

Dokumentation från Rådets omhändertagandeseminarium den 9 november och Rådsmötet den 4 december 2007

Rådsmötet den 4 december 2007

På Rådsmötet den 4 december 2007 gick Rådet igenom anteckningarna från omhändertagandeseminariumet kring resultatet från Utvärderingen av tillsynsvägledning den 9 november 2007. Rådet tog ställning till förslagen och rekommendationerna slutsats för slutsats.

(Utdrag ur protokollet till Rådsmötet den 4 december 2007).

”Rådet beslutade att godta slutsatserna med förslag och rekommendationer från Rådets omhändertagande seminarium den 9 november med tillägg av följande ändringar bestämda på dagens möte:

Under slutsats 1

- Lägga till ett förbättringsförslag, att *Rådet samlar de tillsynsvägledningsplaner som finns och lägger ut dessa på webbplatsen www.tofr.info*

Under slutsats 2

- Texten om TVL i samverkan ändras till *”TVL i samverkan t.ex. Miljösamverkan Sverige (MSS) ska tas upp och diskuteras på ett kommande Rådsmöte”*
- Texten om var kommunerna ska hitta kompetens ändras till *”Rådet fortsätter att bidra till kompetensutveckling”*

Under slutsats 4

- *Slutsatserna när det gäller överprövningsfrågan bör ingå i den korta sammanfattningen av utvärderingen som föreslås till länsledningarna och de kommunala nämnderna och ledningarna*

Rådet beslutade dessutom att dokumentationen från seminariumet den 9 november och Rådsmötet den 4 december inte ska ligga i slutrapporten Utvärderingen av tillsynsvägledning. Istället ska en text sättas in i slutrapportens förord att Rådet har tagit ställning till utvärderingen av tillsynsvägledning och att dokumentationen från seminariumet och Rådsmötet finns att tillgå.”

Halvdagsseminarium kring resultatet från ToFR-projektet ”Utvärdering av tillsynsvägledning 2007”

Närvarande

Föredragshållare Faugert Sven och Segerpalm Henrik, Faugert & Co Utvärdering
Becker Marie, Hälsoskyddsenheten, Socialstyrelsen; Callermo Lena, Tillsynsenheten,
Naturvårdsverket; Eriksson Ann-Sofie, Sveriges Kommuner och Landsting; Guzikowski Gunnar,
Läkemedelsverket; Jonsson Jenny, Miljöskyddsenheten, Länsstyrelsen i Dalarna; Ryd Charlotta,
Miljöskyddsenheten, Länsstyrelsen Gävleborg; Selegren Sara, Funktionschef miljöskydd,
Länsstyrelsen Västerbotten; Zeilon Magnus, Hälsoskyddsenheten, Socialstyrelsen; Waara Tomas,
Miljöskyddshandläggare, Länsstyrelsen i Uppsala län; Wynne Anne, Tillsynsenheten,
Naturvårdsverket; Eriksson Marie, ToFR-kansli

Tid och plats

Fredag den 9 november 2007, kl.9.30-12.30, Konferenslokal Muddus, Naturvårdsverket

Inledning

Mötesledaren *Lena Callermo* hälsade välkommen och inledde seminariet som handlar om hur resultatet från utvärderingen av tillsynsvägledning ska tas omhand.

Redovisning av utvärderingen av tillsynsvägledningen och resultatet

Sven Faugert, Faugert & Co Utvärdering framhöll att utvärderingen av tillsynsvägledningen har varit ett intressant arbete. Inte minst att undersöka om kedjan tillsyn och tillsynsvägledning är stark eller svag sett ur mottagarens perspektiv. Därefter redogjorde *Henrik Segerpalm, Faugert & CoUtvärdering* för hur utvärderingen har genomförts och resultatet med utgångspunkt från de vid seminariet utdelade OH-bilderna, **bifogas**.

Diskussion kring de sex slutsatserna i utvärderingsrapporten

Lena Callermo påminde om syftet med seminariet dvs. att gynna att resultatet av utvärderingen aktivt tas omhand av ToFR och av Rådets myndigheter. Därefter följde diskussion kring varje slutsats.

Diskussionen utgick dels från själva slutsatsen nedbruten till några väsentliga aspekter av densamma, dels från följande tre frågeställningar:

- Hur ser vi på slutsatsen?
- Hur kan vi arbeta vidare?
- Vad är mötets rekommendationer? Adressat/er?

Slutsats nr 1

Samordning centralt mellan ”kärnmyndigheter”

- Många myndigheter delar ansvaret för TVL – det kan lätt bli rörigt för mottagarna
- Ibland sker TVL via länsstyrelserna ibland inte
- Kompetens, organisation och prioriteringar behöver samordnas bättre
- Systematisk kommunikation behövs särskilt från (och mellan?) de fyra myndigheter som har huvuddelen av TVL-ansvaret (NV, Keml, SoS, SJV)

Mötet instämde unisont i slutsatsen. Detta är centralt och en av de viktigaste frågorna att jobba med. Länsstyrelsen får ofta höra liknande synpunkter från kommunerna. Tydliggörande av roller är viktigt och behövs. Det behövs ett utpekat formellt samordningsansvar. De samrådsrutiner som ToFR tog fram för några år sedan används inte i full utsträckning.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Naturvårdsverket har lämnat in ett förslag till Miljödepartementet som bland annat handlar om att höja kraven på samordning mellan de fyra "kärnmyndigheterna". Vi får se vad Naturvårdsverkets förslag leder till. Förslaget som rör formell samordning och bättre styrning bör tas upp och diskuteras i ToFR.

ToFR har tagit en del initiativ när det gäller de olika aspekterna i slutsatsen som man kan peka på, återuppta och jobba vidare med t.ex. samrådsrutinerna.

Slutsats nr 2

Tillgänglighet och tydlighet brister

- TVL utformas på olika sätt från olika myndigheter
- Var finns kompetens och hur får de operativa tillsynsmyndigheterna tillgång till den?

Mötet instämde i slutsatsen. Det är viktigt att få tillstånd likformighet. Mottagarperspektivet kräver en helhetsbild, en tydlighet hur "pusslet" ser ut och det i sin tur kräver ett samarbete kring tillsynsvägledningen. Behovet bör vara utgångspunkt men det är samtidigt viktigt att påpeka att uppdraget att genomföra miljöpolitiken ofta kan innebära att de operativa tillsynsmyndigheterna inte alltid kommer att få den vägledning de själva uppfattar som behövlig. Behovet kan ibland vara olika och i så fall kan olikheter mot den bakgrunden vara motiverade.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Ett tydliggörande av innehållet i TVL behövs, och det behövs kanske också minimikriterier för TVL-ansvaret. De kriterier för god tillsynsvägledning som tags fram av ToFR i samband med utvärderingen kan bearbetas och tas upp för diskussion i ToFR. Innehållet i foldern om vad tillsynsvägledning är som tagits fram av länsstyrelserna, Naturvårdsverket m.fl. skulle också kunna utvecklas och bearbetas och tas upp i ToFR.

TVL i samverkan t.ex. Miljösamverkan Sverige (MSS) är ett bra sätt att jobba. Frågan om hur ToFR kan stötta utvecklingen av MSS bör lyftas i ToFR.

Frågan om var kommunerna kan hitta kompetens och hur ToFR kan stötta utvecklingen bör lyftas i ToFR. Att fortsätta att anordna seminarier kunde vara något som ToFR skulle kunna bidra med.

Det är viktigt att peka på att det pågår arbete med tillsynsvägledningsplaner hos tillsynsvägledande myndigheter.

Slutsats nr 3

Skillnader mellan länsstyrelser

- Resurser som sätts av för TVL varierar
- Organiseringen av TVL varierar
- Länens storlek och karaktär varierar
- Andelen delegerad operativ tillsyn varierar

... men uppdraget att tillsynsvägleda är detsamma

Mötet instämde med slutsatsen som stämmer överens både med de signaler som centrala tillsynsvägledande myndigheter får från kommuner och de skillnader som länsstyrelser själva upplever. Det skiljer sig mellan länen mellan de som har träffar med den ansvariga centrala myndigheten, vissa län har inte sådana träffar. Den största skillnaden kanske finns mellan län där miljösamverkansprojekt finns respektive inte finns. Skillnader mellan länen är ibland beroende på graden av engagemang för tillsynsvägledning hos enskilda handläggare. Viss miniminivå på tillsynsvägledning kan behövas men det finns dock vissa regionala skillnader i behov också.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Det tidigare refererade förslaget från Naturvårdsverket innehåller även ett förslag på regionala tillsynsvägledningsplaner. Vi får se vad Naturvårdsverkets förslag leder till.

Resultatet från utvärderingen i det här avseendet behöver kommuniceras i dialog med berörda på länsledningarna. Förutom utvärderingsrapporten som helhet borde en kortare sammanfattning med slutsatser och förslag tas fram av ToFR för det ändamålet. Naturvårdsverket som har en kontinuerlig dialog med länsledningarna skulle kunna ta upp frågan med länsråden om ToFR tycker att det är lämpligt.

Insatser kan länkas ihop med de förslag och rekommendationer som lämnades för slutsats 2.

Slutsats nr 4

Överprövningsfrågan

- Fortfarande ses det som ett problem att länsstyrelsen har ansvar för tillsynsvägledning på samma områden som man överprövar!

Mötet konstaterade att detta missförstånd tyvärr finns och måste hanteras. Det föreligger dock inget formellt juridiskt problem utan gäller snarare att kommunicera hur det egentligen förhåller sig. En aspekt är att kommunernas önskemål om detaljeringsgrad kan bero på resursbrist inom kommunen när det gäller juridisk, miljörättslig kompetens.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Kommunikationsinsatser. ToFR och centrala myndigheter t.ex. Naturvårdsverket kan t.ex. informera på sin webbplats om hur det ligger till i den här frågan. Information kan ges på seminarier i ToFR:s regi.

Frågan om juridisk, miljörättslig kompetens kan tas upp på ett ToFR-möte.

Slutsats nr 5

Bättre behovsanalys behövs för TVL

- Mer aktiv dialog mellan sändare och mottagare
- Ökad tydlighet kring centrala prioriteringar

Mötet instämde med slutsatsen. Den är viktig. Inhämtande av behov behöver förbättras och sådana uppgifter bör med fördel inhämtas gemensamt. Socialstyrelsen inhämtar synpunkter och behov vid sina läns- och kommunträffar. Detta ger underlag för verksamhetsplanen och har betydelse för upplägget av tillsynsvägledningen. Även fokusgrupper och uppföljning och utvärdering används i syfte att inhämta synpunkter och behov.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Behov kan fångas upp på olika sätt. Resultat från uppföljning och utvärdering är en bra källa för att inhämta behov och synpunkter. Fokusgrupper, läns- och kommunträffar är också bra för ändamålet. Dialog med Miljösamverkansprojekten kan vara en bra källa att inhämta synpunkter och behov från. ToFR arbetar för närvarande fram en avsiktsförklaring om uppföljning och utvärdering. Den skulle kunna kompletteras med olika sätt att fånga upp behov.

Naturvårdsverket har ett uppdrag enligt tillsynsvägledningsplanen att utveckla en systematisk behovsanalys. Vi får se vad den metodutvecklingen ger.

Behovsanalys föreslås som tema på ett ToFR-möte under senare delen av 2008.

Naturvårdsverkets plan för tillsynsvägledning är ett bra exempel på tydlighet kring centrala prioriteringar. Uppdraget att genomföra miljöpolitiken kan ofta innebära att de operativa tillsynsmyndigheterna inte alltid kommer att få den vägledning de själva uppfattar som behövlig.

Slutsats nr 6

Koordinering av stöd och råd

- Mottagarna saknar referensmaterial och praxis
- Vart ska de vända sig?
- "Decentraliserad" TVL? Förtydliga formerna!
- Miljösamverkan?

Mötet instämde inte med slutsatsen när det gäller "decentraliserad" TVL. Vårt system bygger på självständiga myndigheter och decentraliseringen är avsedd (se Tillsynsförordningen) om än inte så strukturerad i sitt genomförande. Mötet instämde inte heller med farhågorna kring Miljösamverkans roll. Det sker god kontakt och dialog med tillsynsvägledande myndigheter vid Miljösamverkanprojekt.

Följande förslag och rekommendationer lämnades:

Uppföljning och utvärdering är ett bra sätt att kvalitetsgranska

I det tidigare förslaget under slutsats 2 föreslås att tillsynsvägledning skulle kunna beskrivas bättre i foldern om vad tillsynsvägledning är som tagits fram av länsstyrelserna, Naturvårdsverket m.fl. Här skulle man också kunna lägga in på vilka sätt tillsynsvägledningen kan tillgodoses t.ex. via Miljösamverkan.

Summering

Utvärderingen och slutsatserna är viktiga. En förkortad version med slutsatser och beslut bör kommuniceras till länsledningarna och de kommunala nämnderna och ledningarna.

Vid anteckningarna

Justeras

Marie Eriksson

Marie Eriksson

Lena Callermo

Lena Callermo

Punkt 15 a) Information från ledamöterna

NATURVÅRDSVERKET

Planerade publikationer/webbvägledningar på Miljörättsavdelningen(rev2007-10-22)

Innehåll, titel, ansvar	typ av publikation	prel utgivning	Div
Rf			
Användning av flygaska och rötslam i tät- och täckskikt med växtetablering på gruvavfallsdeponier (Ann-Marie Fällman, Rf)	Blir ej NV-rapport	?	
Efterbehandling – uppföljning: Bersbo – eng (Ann-Marie Fällman, Rf)	Blir ej NV-rapport	?	
Efterbehandling – uppföljning: Saxberget (Ann-Marie Fällman, Rf)	Blir ej NV-rapport	?	
Åtgärds mål och riskvärdering – vägledning i planeringsstadiet (Kjell Färnkvist, Helena Fürst)	Rapport	08	Blir ett material, upphandling 2006, remiss okt 2007
Riskbedömning platsspecifika riktvärden, vägledning, (Yvonne Österlund, Helena Fürst)	Rapport, manual och CD dataprogram	08	
Provtagning och analys (Kjell Färnkvist, Helena Fürst) samarbete med SGI Har haft referensgrupp för att ta reda på önskemål	Rapport	remiss höst 05, utg 07	
Uppdatering av Kvalitetsmanualen, tillägg med bl.a. Förordning (Per Gullbring, Rf)	Manual	Kontinuerligt, uppdaterad 2007	
Tillsyn och efterbehandlingsarbete- (Per Gullbring, Rf i samarbete med Rt, Anne Wynne, Rickard Jansson, Rj. Mårten Bengtsson, konsult/advokat skriver)	HB?	07?	
Hållbar sanering projekt tillsammans med F-sekr (=utgivare) 50-tal rapporter under 3 år	Rapporter	05-07	
Handlingsplan för återvinning av avfall i anläggningsarbeten (återrapp). Ska bli bindande regler. Carl Mikael Svensson	Bindande regler, oklart i vilken form	08	
Konsekvensanalys. Införandet av nya kriterier för återvinning av avfall i anläggningsarbeten			
Rening av lakvatten från deponier	Faktablad	07	

Rj			
Tillståndsprovning och anmälan avseende miljöfarlig verksamhet, revidering Kommer troligtvis inte att göras.	Handbok utgåva 2	Görs troligtvis inte	
Rm			
Användning av organiska lättflyktiga ämnen/VOC (Ingrid Jedvall, Rm)	AR, Handbok	07	
Industribuller AR internremiss höst 04, externremiss (Jard Gidlund, Rm)	AR	?	
Metod för immissionsmätning av externt industribuller (revidering), gått ut tills med remiss AR, publiceras tills. Med AR Industribuller (Jard, Rm) remiss mars	Rapport 5417	?	
Enskilda avlopp HB (Eva-Lotte Rm)	HB ?	Extern remiss till okt 2007	
Små värmepumpar	Faktablad	07	
Sågverk och virkeslagring	Faktablad	07	
Rp			
PCB, fogmassor i hus	Webbtext	07	
Hushållsavfallsdefinitionen – handbok Fredrik, Catarina, konsult	HB	Remiss till maj 07	
Rt			
TillsynsNytt		6 nummer!	
Miljörapport Monika Magnusson, Rt+ M-avd	Föreskrift	?	
Miljöbrott Björn Pettersson, Rt - myndighetssamverkan	Rapport	Oklart om det blir av	
MSA, uppdatering ?? Anders Bengtsson MD Växjö	Handbok	Remiss till jan 2007	
Metoder för riskvärdering och tillsynsobjekt	Faktablad	?	

Rv			
Förvaltningsplan enligt VFF (Vattenförvaltningsförordningen) Föreskrifter, AR, ev. HB Anne T	Föreskrifter, HB	sommar 07	
Undantag/kraftigt modifierade vatten enligt VFF Ev. föreskrift "god ekologisk potential och kraftigt modifierade vatten" Lotten	Ev föreskrift, AR, HB	?	
Åtgärdsprogram enl VVF Anna Åhr	Föreskrift, HB	Föreskrift en har varit på remiss till mars 07 Sommar 07??	
Skyddade områden enl VVF Clas	Faktablad	Remiss t om 20 aug 07	
Täkter (orsaken är att täkterna bytt kapitel och de gamla dokumenten innehåller t ex bestämmelser och vägledning om samråd etc)	uppdaterad AR, HB?	?	
Vattenverksamhet, 11 kap. AR, HB förbättra förutsättningarna för tillsyn	AR HB??	08	
Muddring och dumpning (underlag från MSS) Rf bidrar med texthjälp om dumpning (emma Colleen	Ev handbok	07	
Markavvattning (underlag från MSS)	Ev handbok	07	
Buller från vindkraft, AR med riktvärden (Inger)	AR, ev seminarier	?	
Flygplatser – AR, HB (Kyriakos)	AR, HB seminarium	Remiss till oktober 07	
Revidera AR MKB/SMB Inger	AR	Remiss jan 2007	
Rs			
Värt att veta om NOx Inga-Lill	Tema/infofakta	?	

Utgivna publikationer på Miljörättsavdelningen 2007 (rev 2007-10-29)

Mottagningskriterier för avfall till deponi, Handbok 2007:1 med allmänna råd	620-0144-2	Jan 2007
Oljeavskiljare	620-8283-3 Faktablad	Februari 2007
Tillsyn med framsyn, Tillsynsvägledningsplanen	620-5675-1	Mars 2007
Avloppsreningsverk	620-8286-8 Faktablad	Mars 2007
Kompletterande kartläggning av bullerfria områden i Nynäshamn kommun Delrapport i ett samarbetsprojekt	620-5620-4	Mars 2007
Omprovning av vattenverksamhet	620-8287-6 Faktablad	April 2007
Bly i varor (rapportering av regeringsuppdrag tillsammans med KEMI)	Saknar ISBN-nummer	April 2007
Good acoustic environmentmore than just freedom from noise	620-5708-1	Maj 2007
God ljudmiljömer än bara frihet från buller	620-5709-x	Maj 2007
Hantering och tillsyn av farligt avfall (Utvärderarna på H har gjort utvärderingen till R)	620-5722-7	Juni 2007
Litteraturöversikt, vibrationer från infrastruktur, tåkter och övriga miljöfarliga verksamheter	620-5730-8	Augusti 2007
Rapport angående genomförandet av batteridirektivet	620-5753-4	November 2007
Materialströmmar. Ett bättre sätt att samla in hushållsavfall	620-5752-7	Oktober 2007
Sammanställning och kommentarer av villkor i täkttillstånd enligt miljöbalken	PDF (ligger på täktsidan)	Oktober 2007

Publicerade webbvägledningar på Miljörättsavdelningen 2007, rev 2007-11-20
(övriga webbtexter tas ej upp här)

Gränsöverskridande transporter av avfall		Juni 2007
Nya köldmediebestämmelser		Juni 2007
Tillstånd och anmälan för miljöfarlig verksamhet		Juli 2007
Vägledning om husbehovstäkter		November 2007

Externa utbildningar, seminarier 2007 (rev 2007-10-05)

Utbildningar som varit:

- Elektriska och elektroniska produkter, 7 februari i Göteborg
- Elektriska och elektroniska produkter, 12 mars i Stockholm
- Kommundagen, 8 maj Arlanda
- Gränsöverskridande transporter, 12 juni i Stockholm
- Gränsöverskridande transporter, 14 juni i Stockholm tillsammans med Avfallsverige
- Seminarium kring vägledning om den nya förordningen om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd (FMH) tillsammans med LSt, 12 september
- Vägledning kring delfrågorna "kraftigt modifierade och konstgjorda vatten samt "undantag från kravet på minst god ekologisk status/potential respektive icke-försämring", 4 oktober
- Riskbedömning/riskvärdering. Informationsdag inför externremiss, 9 oktober 2007. Tillsammans med Renare mark
- Uppföljning Hantering och tillsyn av farligt avfall, workshop, 23 oktober 2007

Kommande utbildningar:

- Förorenade områden i fysisk planering, regionala sem. Under 2007 anordnas i samarbete med Sveriges kommuner och landsting
- Enskilda avlopp våren 2008
- Industribuller (nya AR) höst-vinter
- Flygplatser. Efter det att AR och handbok är färdiga, hösten 07?
- workshopen om revideringen av WEEE-direktivet, 11 december 2007